

Білиця О.О., студентка,

С.В. Бреус, к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ СОЦІАЛЬНО НЕЗАХИЩЕНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ

В сучасних умовах важливу роль відіграє безперервна освіта, яка є одним з важливих чинників економічного розвитку країни.

Система генерації й передачі знань за останні десятиліття кардинально змінилася, а їх обсяг багаторазово зріс. Нині щорічно оновлюється близько 5 % теоретичних і 20 % професійних знань. Такий стан справ вимагає розвитку системи освіти протягом життя, де базова освіта періодично має доповнюватися програмами додаткової освіти і організовується не як кінцева, завершена, а лише як основа, фундамент, що доповнюється іншими програмами [1].

У цьому контексті особливої уваги потребують питання підвищення рівня конкурентоспроможності фахівців на ринку праці, в тому числі тих, які відносяться до соціально незахищених. Цього можна досягти шляхом здобуття якісної вищої освіти, що, у свою чергу, вимагає розробки механізму забезпечення безперервної освіти.

У механізмі безперервної освіти прийнято виділяти три основні значимі компоненти, пов'язані з навчанням дорослого населення: навчання грамотності в широкому сенсі, включаючи комп'ютерну, функціональну, соціальну та ін.; професійне навчання, що включає професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації; загальнокультурну додаткову освіту, не пов'язану із трудовою діяльністю [2].

Європейська Комісія об'єднала різні освітні й навчальні ініціативи в єдину Програму навчання протягом життя (Lifelong Learning Programme). Ця Програма прийшла на зміну програмам професійного та дистанційного навчання, які існували до 2006 р. Рада Європи затвердила навчання протягом життя як один з основних компонентів європейської соціальної моделі. Таке

навчання не обмежується лише сферою освіти; воно також є критичним фактором у сферах зайнятості й соціального забезпечення, економічного зростання і конкурентоспроможності [1].

Показовою є кореляція між рівнем попередньої освіти та ступенем залученням до навчання дорослого населення віком від 25 до 64 років, що свідчить про більші можливості й більшу схильність до продовження навчання людей з вищим рівнем попередньої освіти (рис. 1 [2]).

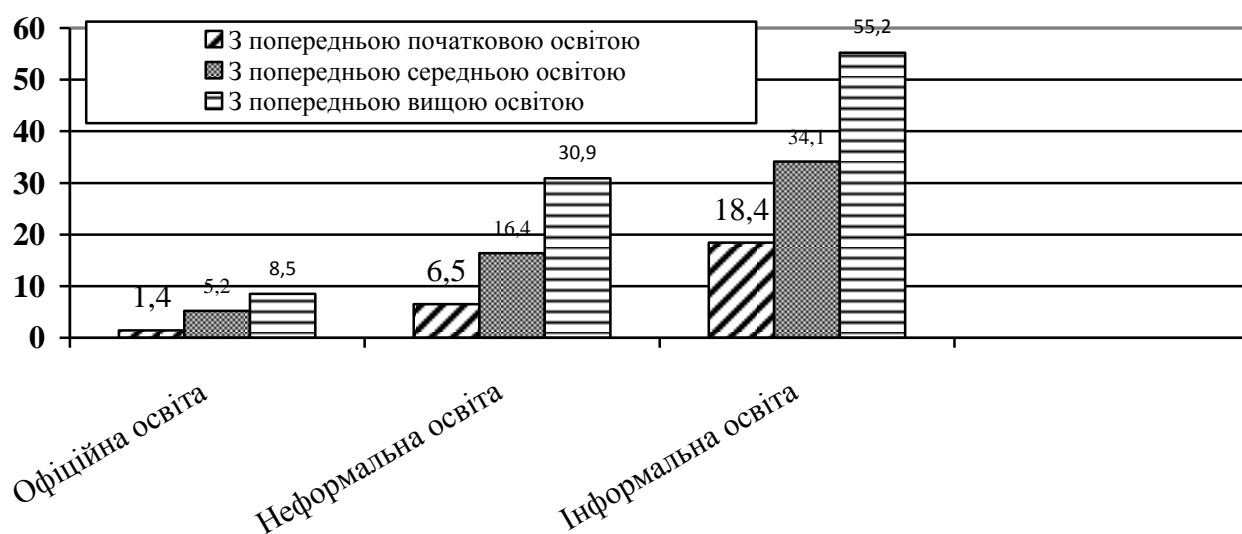


Рис. 1. Кореляція рівня попередньої освіти дорослого населення країн ЄС із залученістю до різних форм здобуття освіти

Освіта протягом життя в усьому світі й особливо в розвинених країнах стає усе більш важливою сферою освітніх послуг. За цілями, що ставляться й реалізуються в системі безперервної освіти, її умовно можна поділити на три складові [2]:

1. Перша складова системи неперервної освіти – додаткова професійна освіта – сприяє формуванню професійної основи кадрового потенціалу сучасної високотехнологічної економіки.

2. Друга частина системи освіти протягом життя забезпечує різноманітним групам населення можливість адаптуватися до мінливих умов життя. Ця підсистема передбачає освіту, спрямовану на адаптацію й реабілітацію соціальних і професійних груп, не здатних самостійно пристосуватися до швидкозмінного соціального середовища.

3. Третя складова системи освіти дорослих забезпечує задоволення різноманітних індивідуальних освітніх потреб громадян, наприклад, мовну підготовку, отримання психологічних, культурологічних та інших знань, комунікативних навичок, спеціальних умінь тощо.

В Україні освіта протягом життя ще не набула достатнього поширення, відсутні спеціальні концепції та програми. Навчання протягом життя на національному рівні повинне бути визначене як повноправне освітнє поле з відповідною увагою до контролю й перевірки якості та забезпеченням визнання різноманітних форм освіти.

Список використаної літератури

1. Реформування української системи освіти в контексті провідних тенденцій розвитку європейського освітнього простору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.govforc.com/index.php?id=353>.

2. М. Карпенко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Освіта протягом життя: світовий досвід і українська практика <http://old.niss.gov.ua/Monitor/March2010/07.htm>]: